

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ “PA” เสริมพลังการบริหาร สร้างครูสอนดี ผู้เรียนมีความสุข ที่มีต่อการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๑๐ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ “PA” เสริมพลังการบริหาร สร้างครูสอนดี ผู้เรียนมีความสุข ที่มีต่อการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และ ๒) เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ของสำนักงาน ก.ค.ศ. ในส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวแทนผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละภูมิภาคและแต่ละสังกัดที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ “PA” เสริมพลังการบริหาร สร้างครูสอนดี ผู้เรียนมีความสุข ที่มีต่อการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๔๘ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๖ คน และสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน ๓ คนรวมทั้งสิ้น ๕๗ คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสำรวจ สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ “PA” เสริมพลังการบริหาร สร้างครูสอนดี ผู้เรียนมีความสุข ที่มีต่อการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๑๐ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

๕.๑.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ “PA” เสริมพลังการบริหาร สร้างครูสอนดี ผู้เรียนมีความสุข ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๖๓ รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓๗ มีอายุระหว่าง ๔๑ – ๕๐ ปี มากที่สุด จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๔๐ รองลงมาอายุ ๕๑ ปี ขึ้นไป จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ และอายุระหว่าง ๓๑ – ๔๐ ปี น้อยที่สุด จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๗ สำหรับระดับการศึกษาสูงสุด คือ ระดับปริญญาโท จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๙๕ และระดับปริญญาเอก น้อยที่สุด จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๐๕ มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ๑๐ ปี ขึ้นไปมากที่สุด จำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๘๐ รองลงมา มากกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๗๐ มากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔๐ และ ๑ – ๓ ปี น้อยที่สุด จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๐ สำหรับวิทยฐานะ พบว่า มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มากที่สุด จำนวน ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๒๑ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๓ และสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๖

๕.๑.๑.๒ ข้อมูลความพึงพอใจเกี่ยวกับการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ “PA” เสริมพลังการบริหาร สร้างครูสอนดี ผู้เรียนมีความสุข ที่มีต่อการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/ว ๑๐ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๐ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๖ คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๙๔ โดยในแต่ละด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร เนื้อหาและระยะเวลาในการอบรม ภาพรวมคิดเป็นร้อยละ ๙๖.๔๙ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านความเหมาะสมของหลักสูตรและเนื้อหาของการอบรม และประเด็นและหัวข้อในการอบรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๕๔ ด้านการจัดกิจกรรม ภาพรวมคิดเป็นร้อยละ ๙๗.๕๔ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการเสวนาหัวข้อ “กลยุทธ์การบริหารจัดการสถานศึกษาด้วย PA” มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๑๙ ด้านวิทยากร ภาพรวมคิดเป็นร้อยละ ๙๗.๘๙ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่เหมาะสม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๒๕ ด้านการประชาสัมพันธ์ และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ภาพรวมคิดเป็นร้อยละ ๙๕.๔๔ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ ด้านความชัดเจน และความครบถ้วนของเนื้อหาสาระของการประชาสัมพันธ์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๗๙ ด้านสถานที่ / อาหาร และเครื่องดื่ม ภาพรวมคิดเป็นร้อยละ ๙๑.๙๓ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านสถานที่ในการจัดการอบรม ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์และการอำนวยความสะดวก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๑๔ ด้านการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ภาพรวมคิดเป็นร้อยละ ๙๗.๓๗ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านความรู้ แนวคิด และวิธีการที่ได้รับสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้มากยิ่งขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๘๙

๕.๑.๑.๓ ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของสำนักงาน ก.ค.ศ.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สำนักงาน ก.ค.ศ. ควรจัดให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องหลากหลายช่องทาง มีการติดตามประเมินผล ขยายกรอบระยะเวลาการอบรมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสามารถแสดงความคิดเห็นได้มากขึ้น สร้างเครือข่ายทางการศึกษา และควรขยายโครงการไปยังภูมิภาค ขยายระยะเวลาการอบรมเป็น ๓ - ๕ วัน เพื่อเพิ่มความหลากหลายและความเข้มข้นของเนื้อหาและกิจกรรม เนื่องจากเนื้อหา มีประโยชน์ต่อครูและบุคลากรทางการศึกษามาก จัดอบรมเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ PA Support Team เพิ่มเติม มีการรวมกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมครั้งนี้ (๕๙ คน) เพื่อสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และจัดให้มีเวทีสำหรับขยายผลกับสถานศึกษาอื่น ๆ ในจังหวัดที่รับผิดชอบต่อไป และควรจัดกิจกรรมเชิงพัฒนาครูสู่ห้องเรียน และจัดให้มีการศึกษาดูงานในโรงเรียนต้นแบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอภิเชษฐ์ นิมพลีสวรรค์ (๒๕๖๔: ๑๘๓) ได้ศึกษาสภาพการขอมีหรือขอเลื่อนวิทยฐานะที่มีต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒ ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมีความต้องการอบรมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจหลักเกณฑ์ และวิธีการพัฒนาให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น ในภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ ๓ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การตัดสิน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อ ๗ แนวปฏิบัติการขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน และผลการวิจัยของฟาริดา เตชะกุล และสายฝน แสนใจพรม (๒๕๖๕: ๑๗) ที่ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของกระบวนการบริหารการประเมินวิทยฐานะครู โรงเรียนทางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาผลการปฏิบัติงาน กำหนด

แผนการประเมิน โดยมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ดำเนินการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด กลุ่มครูผู้ขอรับการประเมินศึกษาเอกสารประกอบด้วยตนเอง และปรึกษาผู้ที่มีประสบการณ์ในการเสนอขอรับการประเมินเพื่อเตรียมความพร้อม และพัฒนาผลการปฏิบัติงานตามระดับคุณภาพของแต่ละตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับมาตรฐานตำแหน่งและวิทยฐานะ คณะกรรมการประเมินดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลจากร่องรอย หลักฐานการปฏิบัติงานของครู แจ้งผลและสะท้อนผลการประเมินที่เป็นประโยชน์ มีแนวทางในการนำไปปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติงาน แบบกัลยาณมิตรและครูมีส่วนร่วมในการสะท้อนผลการประเมิน ปัญหาการกำหนดแผนการประเมิน ของโรงเรียนไม่ชัดเจนเกี่ยวกับกรอบระยะเวลา ขาดปฏิทินการดำเนินงานโดยละเอียด ครูขาดความรู้ ความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับขั้นตอน วิธีการ แนวทาง และรูปแบบการประเมิน รวมถึงการพิจารณาร่องรอย เอกสาร หลักฐานที่สะท้อนถึงระดับคุณภาพการประเมินตามตัวชี้วัดของการประเมินวิทยฐานะ ขาดผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษา และขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการประเมินไม่ชัดเจน เกิดความล่าช้า

๕.๒ อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ “PA” เสริมพลังการบริหาร สร้างครูสอนดี ผู้เรียนมีความสุข ที่มีต่อการเสริมสร้าง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนากำหนดแผนการดำเนินงานของสำนักงาน ก.ค.ศ. ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น โดยภาพรวมและรายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ ๑) ศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ “PA” เสริมพลัง การบริหาร สร้างครูสอนดี ผู้เรียนมีความสุข ที่มีต่อการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานของสำนักงาน ก.ค.ศ. ในส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของรุจิรา สระทอง และคณะ (๒๕๖๗: ๓๐๘) ได้ศึกษาการพัฒนาการขอเลื่อนวิทยฐานะ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้การขอเลื่อนวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ การขอเลื่อนวิทยฐานะ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมากที่สุด และแนวทางในการพัฒนาการขอเลื่อนวิทยฐานะ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ สำนักงาน ก.ค.ศ. ควรพัฒนาระบบให้สะดวกรวดเร็วมากขึ้น เพิ่มกรรมการให้เพียงพอ และสร้างความเข้าใจ ให้กรรมการประเมินเพื่อให้ผลการประเมินมีคุณภาพและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดอบรมการเขียน แผนการเรียนรู้ การทำไฟล์วีดีทัศน์ และผลลัพท์ เพื่อให้ตรงกับระดับความคาดหวังตามตำแหน่งและวิทยฐานะ ที่ยื่นคำขอและองค์ประกอบการประเมิน

๕.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

๕.๓.๑ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการขยายผลจากการเข้ารับการอบรมครั้งนี้สู่ครู ผู้เรียน และชุมชน เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๕.๓.๒ ผู้บริหารควรมีการจัดกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการ PLC เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครูในสถานศึกษา

๕.๔ ข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษา ติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ “PA” เสริมพลังการบริหาร สร้างครูสอนดี ผู้เรียนมีความสุข ในการนำองค์ความรู้ที่ได้ไปปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา